

Religionistický výzkum v Curychu a Winterthuru

Ve dnech **21.8. - 28.8. 2016** proběhl výzkum mešit a specializovaných oddělení pro muslimy na komunálních hřbitovech s nadkonfesionální správou ve švýcarském Curychu a Winterthuru. Po předchozím pobytu ve frankofonní Ženevě byly lokality cíleně zvoleny s ohledem německojazyčný kontext, souvislosti vývoje islámské architektury od šedesátých let 20. století a v neposlední řadě díky realizaci náboženských pravidel spojených s pohřbem v neislámském prostředí.

Důležitou zastávkou v itineráři výzkumného pobytu byla curyšská *Mahmud Moschee* z roku **1963**, kde působí hnutí *ahmadíja* (dole na fotografii). Vedle dalších lokalit je potřeba zmínit návštěvu **hřbitova** ve čtvrti **Witikon**. V roce **2004** zde byly otevřeny dvě pole určené pro pohřbívání muslimů. Každá část má svůj vstupní prostor s fontánkou a hájkem stromů. Hroby jsou orientovány směrem k Mekce (což např. v kantonu Ženeva nebylo možné), zemřelí jsou pochováni v jednoduchých dřevěných rakvích a součástí infrastruktury hřbitova je i prostor pro rituální omývání těl zemřelých. Muslimská část se sice nachází na periferii hřbitova a je vizuálně oddělena vzrostlými stromy, přesto k ní vede cesta přímo od hlavní brány i od centrální části se smuteční síní, kanceláří správce a dalším zázemím.

Sousední Winterthur je krásné historické město, které jsem navštívil s ohledem na dvě důležité lokality. Nejprve to byl místní **hřbitov Rosenberg**, kde se od roku **2012** nachází speciální oddělení určené pro muslimy. Většina hrobových polí je zde prozatím prázdných, vyniká tak jednoduchost řešení podržená několika detaily (fontána v první části a stůl pro vystavení rakve s tělem zesnulého při modlitbě za mrtvé, která se koná přímo na hřbitově pod širým nebem).

Druhou lokalitou byla mešita *Islámsko-albánského spolku* v průmyslové části města. Jedná se o halu, která pouze několika lehce přehlédnutelnými prvky navenek naznačuje svůj nový účel. Prvním z nich jsou velká okna a mediálně slavným je pak minaret z roku **2005**. Minaret má pouze dva metry, svým technickým zpracováním nedosahuje estetických kvalit podobných řešení z Německa nebo Rakouska. Výzkumný pobyt byl závěrečnou fází práce na mém **projektu GAČR** a výsledky budou postupně publikovány.

Mgr. Martin Klapetek, Ph.D. (Kfi TF JU)

